

ԼՈՅՍ

Կը հրատարակուի Զորեքշաբթի եւ Շաբաթ օրերը : Տարեկան գինն է մէկ յիսուս օսմանեան :
Մէկ բերրը 40 փարայ արծաթ : Համակ կամ ո եւ կ գրութիւն պէտք է ուղղել Ս. Յ. Յ. Պարոնեան,
Կոստանդնուպօլիս , Մահմուտ-Յաշայի գլուխ երկտեղ խան Էրուրդ յարկ թիւ 2 :

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԹԻԻ 24

1879

ՇԱԲԱԹ 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԽՏՂՏՈՒՄ

Ծիրանի գօտին դարձեալ երեւցաւ . . .
Պատրիարքարանի կամարին վրայ :

Պէտք է հարցունել թէ ինչո՞ւ համար ,
քանի որ յայտնի է թէ ծիրանի գօտին հաշ-
տութեան ժամանակ միայն կերելի :

Որո՞նք են հաշտութիւնները : Երկինք մեզի
հետ . ո՛չ : Մենք երկնից հետ . ո՛չ : Պատրի-
արքարանի որոշումներն իրարու հետ . բնաւ
երբէք : Որո՞նք են ուրեմն : Մշոյ վանքին միա-
բաններն իրենց վանահօր հետ , որպէս զի աս-
կից վերջը սիրով և միաբանութեամբ . . .
կողոպտեն վանքը :

Վանօրէից խորհուրդը ասոնց դասն նա-
յելէն ետքը տեղեկագիր մը պատրաստեր է ,
որուն մէջ թէ ամբաստանողներուն և թէ ամ-
բաստանեալներուն յանցաւոր ըլլալը յայտնե-
ր է : Արդ , ի՞նչ պատիժ տալու է յանցաւորնե-
րուն . . . : Իրստ պատիժ մը , սարսափելի պա-
տիժ մը տնօրինվեր է . . . և այն պատիժն ալ

այս է որ միաբաններն և վանահայրն հաշտ-
վելով վանք վերադառնան :

Այս որոշումէն կը հասկցվի որ ազդային
վարչութիւնը վանք կողոպտողները քաջաւե-
րելու սկզբունքը կը յարդ է :

Երթան բարով ուրեմն Մամբրէ , Միա-
բաններ և . . . Մշոյ վանքն :

Եթէ ես Մամբրէ եպիսկոպոսին տեղն ըլ-
լայի , վանք դառնալուս պէս ոչխարները կը
ծախէի և ոսկիները գրպանս նետելէն ետքը
հեռագիր մը կը քաշէի Կ. Պօլիս հետեւեալ
կերպով .

« Բիւրտերը եկան մեր ոչխարները քշե-
ցին : »

Հետեւեալ օրը եկեղեցիէն արժաթեղէն-
ները կառնէի և խփոյն հեռագիր մը կը խըմ-
բագրէի ոսպէս .

« Գողերը գիշերով եկեղեցի մտնը և բո-
լոր արժաթեղէնները առեր տարեր են . . .
անհ , վահ , երբ պիտի գայ այս գողութիւն-
ներուն վերջը : »

Երրորդ օրը վարժարանը կը բանայի և

քանի մը օր քանի մը աշակերտ առնելէն ետքը դանոնք կը վաճառէի և հեռագիր մը կը քաշէի և Պօլիս սա խմաստով :

« Գողերն վանքը մտան և բոլոր աշակերտները գողցան : »

Այո՛, այսպէս կրնէի :

Միթէ Մամբրէն մինչեւ հիմայ ուրիշ կերպով վարված է :

Ամբաստանողներն «յ» կըսեն և ես ալ կը հաստատեմ. վասն զի այնպէս վարվելուն համար է որ տեղը կը զրկվի :

Մարդ չկայ Եֆէնտիմ, ո՞վ զրկենք :

Ահա վարչութեան մէկ առարկութիւնն ալ աս է :

Ըստ մեզ չար վանահայր մը ունենալն աւելի գէշ է քան բնաւ չունենալն . . . վանահայր մը օրէնք մը չէ կարծենք :

Բայց գացէք, գացէք, Պօլիսէն հեռագէք և ինչ որ կուղէք՝ ըրէք. վայ ան ազգին որուն վարչութիւնը իւր ազգին վերականգման համար ուրիշներէն արդարութիւն մաքալու տտեն ինք արդարութիւնը կը խայտառակէ և ոտնակոխ կընէ :

Ռուսիոյ կառավարութիւնն իւր ժողովրդեան հետ այնպէս չվարվիր ինչպէս տէրն իւր ծառային հետ, այլ կը վարվի ինչպէս իւր զաւակին հետ :

Տարիէ մ'ի վեր կը լսենք որ սահմանադրութիւն պիտի արվի այս ժողովրդեան . սոսկայն մինչեւ այսօր բան մը տրված չէ :

Հայր մ'ալ այսպէս կը վարվի իւր զաւակին հետ երբ որ այս վերջինը լայ :

— Մի՛ լար զաւակս :

— Շաքար կուզեմ :

— Ես քեզի շաքար կուտամ :

— Շատ կուզեմ :

— Շատ կուտամ տղաս :

Եւ երբ հայրն իւր քաղաքականութիւնը ընդունէ կսկսի զաւակին կամքը կոտորելու աշխատել :

Բայց Ռուսիոյ կառավարութեան զաւակ-

ները կը փափաքին իրենց կամքը կատարել տալու, և խոստումով գոհ ըլլալու չափ տղայ չեն երեւիր :

Քանի մը օրէ ի վեր զրոյց կը պտըտի թէ ոստիկանութիւնը հրաման ըրած ըլլայ որ գողերու յատուկ բանար Բերչէնպէ բաղարը փոխադրուի :

Իրաւ, խնդալէ կը ճաթիմ երբ օր մը սոստիկանութեան մէկ ծանուցումը կարդամ հետեւեալ կերպով .

« Նկատելով որ Պօլսոյ բանար բառական չէ տանել բոլոր գողերը, որոշվեցաւ որ բանար փոխադրվի Ղալաթիա Բերչէնպէ բաղար Պանք Օթօմանի շէնքը : »

Լաւ տնօրէնութիւն մ'է աս. փոխանակ գողերը բանտ տանելու՝ բանար տանելու է գողերուն :

Աւլի օրը քաղերի մը մէջ հետեւեալը կը կարդանք .

« Ստորագրեալ արդոյ հասարակութեան կը ծանուցանեմ որ Յուլիս 30 էն սկսեալ կինս թողած եմ : »

Վաճառական մը երբ իւր ընկերէն բաժնովի շրջաբերական մը կը հանէ ծանուցանելով թէ՛ այս ինչ պարոնն ալ եւս իմ ընկերս չէ, բայց ամուսին մը երբ այսպիսի ծանուցում մը կ'ընէ, և այն ալ իւր կինը թողելէն չորս ամիս ետքը, բնականաբար քիչ մը մարդու ծիծաղը կը շարժէ :

Որովհետեւ՝

Նախ՝ ամուսնացած օրը շրջաբերականով հասարակութեան ծանուցած չէր իւր ամուսնութիւնը .

Երկրորդ՝ հասարակութիւնը մէկու մը կնաթողութեամբ իւր շահերը վնասված չնկատեր և հետեւեալէս բնաւ հետաքրքրութիւն չունի դիմեալ թէ այս անունը իւր կինը թողած է :

Երրորդ՝ հասարակութիւնը՝ բառական աւելորդ ժամեր չունի զոհելու լսելու համար

այն մանրամասն տեղեկութիւնները զորս այս առթիւ տալ կը խոստանայ այս անուն ստորագրեալը :

Չորրորդ՝ ստորագրեալն եթէ այս ծանուցումով իւր պատիւն պաշտպանել ուզած է՝ պարտաւ աշխատութիւն յանձն առած է՝ որովհետեւ շատ պատուաւոր անձեր իրենց կինը թողած են առանց ո՛ր է ազգարարութիւն մը ընելու :

Վերջապէս յիշեալ ծանուցման մէջ հասարակութեան շահ բերելիք կէտ մը չենք տեսներ մենք . . . վայ անոնց որ կը տեսնեն :

Լ Ա Պ Տ Ե Ր

Երկու կանանց մէջ .

— Է՛յ քա առ ո՞ր զագէթան կրեր է :

— Իրաւոր բան մը ըսին ամմա , միտկէս էլաւ , թօհաֆ անուն մըն էր , կեցիր , թո՛ւնճ է , փո՛ւնչ է ինչ է :

— Փունջը բլլալուէ փունջը , չինքքի էս ալ կարդալ չգիտեմ ամմա , սա տալըչա տղան կ'առնէ տէ , պազի իրիկուն մեզի ալ կուգայ կը կարդայ :

— Իշտէ առ զագէթան կրեր է քի վարի աշխարքը Ամէլիքանի մէջ կնիկները սէօզ պիր ընկերութիւն մը ըրեր էն քի , բիւթիւն ան տեղի իշկիճիներուն , խօթութիւններուն խանութները պիտի փցունեն էղեր , վէ հիշ մէկ էրքէկ մը իշկի չի պիտի խմէ էղեր :

— Մաշալլահ մաշալլահ , տեսա՞ր մի ընկերութիւնն ալ ասանկ կըլլայ իշտէ :

— Ա՛խ քուրուկ , ուր էր քի ասանկ պան մըն ալ հոս ընէին քի մենք ալ քիչ մը ըրաւ հաթուլթան էրես տեսնայինք , մեր էրքէքներն ալ վազ գային սա եռամուրճախ իշկիէն :

— Գա աղջիկ իրաւ էս , սա մեր Իպրաքնէին պիտի ըսեմ քի իր արխատաշ աղջիկներուն հետ խօսի տէ իրենք ալ անանկ ընկերութիւն մը պան մը իճատ ընէին :

— Ձաւայլը կէնճ , նայէ ինչեր ալ կը խօրածէ , քա հիշ բլլալու պան է , ասքան մէխանաները հիշ կը կոցուին , հէմ տէ ատանկ պան մը բլլալու բլլայ նէ , Ստամպօլ բիւթիւն իրար կուտեն . հէմ մեր մարդիկը իրենց ախշամճիութենէն վազ չեն կրնար գար , մէյ մը անանկ ալըշմիշ էղեր էն :

— Աղէկ ամմա , մենք զահէր մարդ չէինք քի ունեցածնիս չունեցածնիս վրայ տըվինք , անտուկնուս մէջ մուկ իյնայ գըօխը կը պատուի . ճէհէղի ֆիստաններնիս , բօլքաներնիս մի կ'ըսես , էլմաս պրօշնիս մի , օսկի կօտուննիս մի , չըպըպըլտախ ըրին մեզի , ինչ է պարզանսէր պըտոր բլլանք , թող էրիկմարդերն ալ իրենց մէկ իշկիէն վազ կան :

— Հէմ սիւս էտաէն զարար չելլար ամա , իշկիէն հազար թիւրիւ գէշութիւն կուգայ :

Խաշատուր աղա , Կաղանդի եէմիշները ո՞ր տեղէն կ'առնես :

— Եէմիշ իսկէլէսիէն :

— Է՛յէր ինճի մտիկ կ'ընես նէ , վաղը առտու չիփշխտակ Եէմիշը գնա , պէտք եղածը առ , վախիթ խայիպ չընելով :

— Տո՛ւր պագալըմ , տահա Կաղանդին ամիս մը կուղէ , հիմակուքնէ աճէլէս ինչ է :

— Ես էրէկ գացի , քիչ մը պան շիտկեցի , ամա պիպէռի գին , չիւրիւկ խուրմա մը օխան 16 դրշ կուզեն կոր :

— Է՛յ սէպէպ :

— Սէպէպը կը հարցնես , 150 դրշնոց մանաւներուն խանութին քիրան 600 դրշ ելեր է , հէմ տառը տասնը հինգ օրէն 2000 դրշ ի պիտի էլլան եղեր .

— Աղէկ , ըսել է քի սէպէպը խանութներուն քիրան է , լաքին սա խանութներուն քիրան ինչու ատանկ տասը խաթը ֆըրլամիշ է եղեր :

— Էֆէնտիմ , աս խանութի տէրերուն

տկանջը հալատիս մը հասեր է քի քէօբրիւն տեղէն պիտի վերցունեն եւմիշի աւջեւ պիտի բերեն, իշտէ աւ սէպէպով է քի հոն տեղուանքներն ալ իխտիպար կը գտնայ կոր, վէ հալօքը սուղ կը ծախսուին եւմիշները:

— Էյ, անկաճը խօսի Լուս դաղէթային, ոնցած օր գրեր էր քի, Միշէլ բաշային գործերը բացուին նէ, նորէն ահալլին վրայ պիտի տայ. նայէ ըսածը իշտէ կելլայ կոր. 3 զըշնոց խուրման 16 զըշ.ի պիտի ուտենք:

Ղուկաս աղա, նամըլ. սա Պարզասիրաց ընկերութիւնն ալ շախա մախա բսեքնիքէն, գործը կը քալեցնէ կոր:

— Ապրին հալար անգամ ապրին աւ չօծօխները. նայէ սա իրեք ամսուան մէջ 1700 զըշ. փարաս ճէպս մնաց:

— Պէ ճանքմ, մեր չօծօխներն ալ արդու կընէին կոր աւ չիրքէթին մէջ մոնալու համար, ֆախաթ անցած օր Պօղազ իշի վաւօրին մէջ ասոնցմէ երկու հատին հանտիպերէն, նայեր էն քի թախքմ մը զիւպպէ հաֆիֆներ ասոնց վրայ կը խնդան կոր, որը կըսէ էղեր քի — Ինկիլիզ սէյիսէրէ պէնդէմիշէր — պաղիսին ալ կըսէ էղեր քի — Ֆըրէնկ մարապետէրէ տէօնմիւշէր — ասոր վրայ մերիններն ալ պաղեցան, հիմայ ինչ կընեմ նէ մէկ թիւրքիւ խանմիշ չեն բլլար կոր:

— Պէ գարտաշ, աշխարքիս վրայ ամեն նոր բան ասանկ կըլլայ, կը քարկոծեն վրան կը խնդան, որը վէր որը վար կը քաշեն ամա, ոսլա յուսահատուելու չէ, և գործը տէվամ ընելու է, ասանկով 2—3 տարուան մէջ ամեն խնդացողները չի կայմի, բիւթիւն նալ թըս տէյի կընիտին տեղերնին, եւ շատ բանի վրայ խնդացողներ տեսեր եմ, լաքին սօնը պօյերնին ալ տեսեր եմ:

ԱՐԵՒ

Կարին 17 Նոյեմ. 1879

... Տէր, խմբագիր Լուսոյ.

Երկու անգամ է՝ որ Գաւառական թղթակցութիւններ կը հրատարակէք Կարինէն. Ոմանք յայնցանէ առ որս ուղղեալ են այդ թղթակցութիւնք՝ կասկած կը յայտնեն եղեր իմ վրայ, թէ ես բլլամ նոյն թղթակցութեանց հեղինակն:

Ենթականերէն մին՝ Հ. Վ. Պ. կասկածն բաւական չհամարելով, իւր և իմ մէկ բարեկամին միջոցաւ, ինձի գէմ սպառնացած իսկ է, և որովհետեւ սպառնալիքն իմ վրայ տարբեր տպաւորութիւն կ'ընէ. տարիներէ հետէ՝ բարձի թողի արած իմ գրին, այսօր ձեռք կ'առնում յայտարարելու,

Թէ նոյն թղթակցութեանց մէջ ի բաց առեալ զոմանս՝ հարուածուած են նաև այնպիսի մարմիններ և անձինք, առ որս ես առանձին սէր՝ և յարգանք կը տածեմ:

Թէ միշտ ճակատ և արիութիւն ունեցած եմ և ունիմ, մէկուն պակասութիւնը համարձակ և յայտնի կշտամբել, զոր և կը յանձնարարեմ ամէն ինձ հետ հաշիւ ունեցողներուն:

Թէ ինձ պատիւ չեմ համարիր ամբաստանուիլ իբրեւ հեղինակ այն կամ այն կարգի թղթակցութեանց, և թէ իմ ստորագրութիւնն չէ բիծ, կից կամ կուսի այլ պարզ

Յ. Տ. ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԱՆ

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Վ. Ա. Ս. Ն. 1880 Ա. Մ. Ի.

Քիւրտերը հանրագիր մը պիտի մատուցանեն Լէյարտի թէ՛ Հայերէն կը հարստահարուին:

Արմաշու վանքէն Գեղարդ ալ բան պիտի չի խրկեն:

Երեմիա եպիսկոպոս Կոստց անապատի

քարոզիչ պիտի կարգուի:

Գիշերները Բերայի փողոցներուն մէջ հա-
րիւրէն հինգ պակաս գողութիւնք պիտի ըլ-
լան:

Շիրքէթի-խայրիէն իւր գործակալաց ամ-
սականներէն դարձեալ % 22 պիտի զեղչէ:

Խորէն Նար-Պէյ Լուսինեան իւր դատը
չահելով, Կիսրուսի Տէր և Իշխան պիտի կար-
գուի:

Դպրոցատիրաց ընկերութիւնը, կանոնա-
դրութիւն չի պիտի փոխէ:

Պատրիարքարանի ելեւմտական վիճակը
պիտի բարւոքի:

Ս. . . . քահանան պատարագի ատեն ըս-
պատառութիւն ընելը մեղք չի պիտի համա-
րի:

Ամբրոսիոս վարդապետի Ազգային Ռու-
բինեան Երկրագործական վարժարանը պիտի
բացուի և ինք եպիսկոպոս պիտի ձեռնադ-
րուի:

Պ. Արդամ պիտի յիշէ թէ Մեղուի ընթեր-
ցողաց մէջ շունչներն տկար մարդ ալ կը գրա-
նուի:

Լեւոն Նորէն մարդարէութիւններ պիտի
ընէ:

ԱՐԵՒ

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

Առ Խ. Գ. Ազգասիրութեանդ խօսք չու-
նիմ, բայց նայէ որ սրբազանին հետ լաւ վար-
ուիս, որով դու ալ Մ. Խ.ին պէս թերեւս
պաշտօն մը կարենաս ձեռք ձգել, սարաֆու-
թիւնը պաթալի զարկաւ:

Առ Կ. Պ. Մ. Խանութիւն-Ժախեցիր ու ա-
զատեցար տառօնը Քղեցւոյն ըլլայ, իբրեւ
առաջին բարեկամը խորհուրդ կուտամ քեզ,
որ գործի մը ձեռնարկես, Ծ. եղբարք քեզ
նորէն գրադիր կընդունին սա պայմանաւ, որ
մօրուքդ ածիլես, թատերական և վարդա-
նանց ընկերութիւններէն հրաժարիս:

Առ Կ. Մ. Ն. Բարեկամ խելքդ միտքդ
կեր ու խումի տուիր ու ետեւդ հայրենեացդ
քաջած նեղութիւնները մօռցար, կարծեմ
բազմակնեղութեան հանգիստ տուիս, կը
խրատեմ քեզ որ, ընդ հուպ կարին դառնաս
ընկերներուդ վտանգ կապառնան:

Առ Կ. Պ. Զ. Մարդ Աստուծոյ հարիւր
անգամ եղաւ, որ քեզ խրատեցինք թէ տղա-
յոց մտաւորական զարգացման հոգ տար թէ
ոչ կը վնասուիս. յոյսդ որով վրայ դրած ես,
սրբազանին, էհ, չգիտես որ նա այժմ քա-
հանայ ձեռնադրելով ոսկի դիզելու կաշիս-
տի, հոգ չէ թէ գրել կարողալ չգիտցող լի-
սին, կը հասկնաս, չի կրնար այս քէրը թո-
ղուլ և քեզ պաշտպան կանգնիլ, ինչ տարա-
բաղդութիւն, թաղականներն ալ քեզ փեռ-
տելու ելան % 400 զրչ. ամսականէդ զիջում
ընելով, խելքդ ուր էր որ միեւնոյն ժամա-
նակ չբողբեցիր փոխանակ այժմ ասդին ան-
դին խօսելու, այ պաճայը սալուշտու:

Առ Թ. Խ. Ստուգիւ գովութեան և դաբ-
նիներու արժանի էք ձեր հոյակապ շինու-
թիւններով, սակայն համարատուութեան ժա-
մը հասաւ, իբրեւ լաւ բարեկամ խորհուրդ
կուտամ ձեզ, որ այժմէն փութաք տամարնիդ
կանոնաւորելու զգուշութիւնն ունենալ, որ-
պէս զի չխայտառակուիք:

Առ Գ. Ս. վաճառական եղար հէ. . .
Աստուած վերջդ բարին յաջողէ:

ԿԱՅԾԱԿ

79 նոյ. 16 կարին:

ԳՏՆՈՂԻՆ ՄԵԾ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

Հայ մը՝ որ այս միջոցիս տասնի չափ ըն-
կերութեանց անգամ չ'ըլլայ:

Մշակի մէկ թիւը՝ որուն մէջ հարիւրէն
ազակաւ տարախալ գտնուի :

Կին մը՝ որ իւր կեանքին մէջ անհաւա-
տարմութեան վայրկեան մը անցուցած չ'ըլլայ :

Ճամբորդ մը՝ որ Հայաստանէն վերադառ-
նալէն յետոյ Գիւրտերէն վախնայ :

Հրապարակին վրայ ընտրողական աշխար-
հաբառեան մը (հիմնադիրն ալ մէկտեղ հաշ-
ուերով) :

Կղզին բանող Մախսուսէի շողենաւ մը՝
որ կէս օրէն առաջ կամուրջ հասնի :

Հայ խմբագիր մը՝ որ հարստութեան վը-
րայ դաղափար ունենայ :

1876 էն 'ի վեր հիւանդ մը, որ փռաւ գոր-
ծածած ըլլայ :

Դատ մը՝ որ Պօլսոյ դատարաններուն մէջ
8 տարիէն պակաս տեւէ :

Դրանվէյի մէմուր մը՝ որ մէկ շաբթուան
մէջ 15 անգամէն պակաս ծեծ կերած ըլլայ :
ԱՐԵՒ

Կ Ա Ն Ա Յ Ք

Կիմանամք թէ՛ մեր գեղեցիկ սեռը (Լոյ-
սի) մէջ երբեմն երբեմն իրեն նկատմամբ նը-
պաստաւոր յօգուածներ չի տեսներով կը տըր-
տընջայ եղեր, ուստի մենք եւս 'ի պատիւ ի-
րենց, կը պարտաւորմք հետեւեալ ծաղիկ-
փունջերը իրենց նուիրել, վստահ լինելով որ
այլ եւս իրենց գանգատանաց տեղի չի պիտի
տամք :

Մէկն իրեն կնութեան առնելիք աղջկան
աւելի բարի համբաւն նկատողութեան առ-
նելու է քան անոր գեղեցկութիւնը : Ամուս

նոյ մը ընտրութեան մէջ միայն անոր գեղեց-
կութեան նայելը, աչքերու համար կարգը-
վիլ կամ դէմքի հետ ամուսնանալ ըսել է :

Այն քունը՝ որուն մէջ Աստուած ընկըզ-
մեց մեր առաջին հայրը, երբ ուզեց անոր ըն-
կեր մը տալ, մեզի կիմացունէ թէ գոց աչքե-
րով պէտք է առնուլ կին մը :

Ամենէն աւելի օժիտ բերող և հարուստ
աղջիկն այն է որ համեստ է :

Պէտք է բոլորովին շինուած լմնցած
տուն մը ծախու առնել, որպէս զի շինութեան
ծախուց չ'ենթարկվի մարդ, և պէտք է առ-
նել նորատի կին մը որուն բարքը կատարեալ-
պէս կազմուած չէ, որպէս զի առանց որ և է
գոթարութեան կարող ըլլամք զայն ըստ մեր
կամաց կազմակերպել :

Այր մը իւր կնոջ վրայ ունեցած ազդե-
ցութիւնը պէտք է խելքով գործադրէ, իւր
իմաստուն խորհուրդներովը միայն պէտք է
զնա առաջնորդէ և ոչ թէ խիստ հրամանե-
րով, որպէս զի անոր նկատմամբ լաւ առաջ-
նորդ մը ըլլայ և ոչ թէ բռնաւոր մը :

Եթէ Աստուած ուզէր որ կինը իւր էրկա-
նը գլուխ ըլլայ, զայն անոր գլուխէն կը հա-
նէր, իսկ եթէ ուզէր որ կինը իւր էրկանը գե-
րին ըլլայ, պէտք էր որ կինը իւր էրկանը ոտ-
քերէն հանէր : Բայց Աստուած ուզեց որ կինը
մարդուն հաւասար ըլլայ և ահա անոր համար
էր որ անոր կողէն առաւ :

Շէքսպիրը կըսէ .

Կինը Աստուծոյ արժանի կերակուր մ'է,
եթէ սատանան զայն չի համեմեր :

Պարկեշտ կին մը յիրաւի Աստուծային
պարգեւ մ'է, և այն այրը որ անկէց կը
դատուի, աշխարհիս ամենէն թշուառ և ողոր-
մելի մարդն է : Վասն զի զայն կորսնցունելով
իւր ո և է գործոյը ձեռնարկութեանց մէջ,
անոր խելացի խորհուրդներէն կը զրկուի, իւր
վշտացը մէջ անոր քաղցը մխիթարութիւննե-

րէն քաջալերիչ խօսքերէն և վերջապէս կեանք ամեն պարագաներու մէջ յուսոյ և հաճոյից աղբււրէն : Եւ աշխարհիս ո՞ր գանձը կարող է այսպիսի հաւատարիմ կողակցի մը , հոգա- տար բարեկամահոյ մը , և վերջապէս երկրորդ նախախնամութեան մը պակասը լեցնել :

Այսպիսի գանձ մը՝ կրօն խմատունը ա-ւելի թանկագին է քան այն գանձերը զորս ընդունայն կորսնեմք աշխարհս շուրջը :

Կանայք աւելի նախազգացմամբ կը դա-տեն որ և է բան մը քան թէ խորհելով , սըր-տի գաղտնեաց թափանցելու արհեստը լաւ գիտեն անոնք և որ և է դաւի մը հանդոյցը ձեռք կրնան բերել սքանչելի խորամանկու-թեամբ , նաեւ այն յանկարծական խորհուրդ-ները զորս ձեզի կուտան , աւելի նախապա-տիւ են քան անոնք , որք երկայն խորհրդա-ծութեանց արդիւնք են : Անշուշտ ասոր հա-մար էր որ Սէլաիկ ըստած Ժողովուրդը որ և է պատգամ մը անոնց բերնով կուտային և քաղաքական գործոց մէջ անոնց մեծ կարե-ւորութիւն կը տրուէր : Կրօնէին անոնք , եթէ մարդուս խելքին աղբւրը կեանք և գիտու-թիւնն է , կանոնց դատողութեան աղբւրը Աստուած է :

Չինաստանցիք կը հաւատան թէ՛ կանանց երկրորդ տեսութիւնը առաջինին արժէքը չունի , և կրօնէին թէ՛ կանանց տուած առա-ջին խորհուրդը ամենէն լաւն է ու վերջին ո-րոշումնին ամենէն վտանգաւորը :

Կնոջ կամայը հակառակիլ , անկարելի է , անոր ուղածը կարծես Աստուծոյ ուղածն է , որ անմիջապէս կատարել հարկ է :

Կին մը խնդալու քիչ առիթ ունի իսկ լալու շատ , բայց նա իւր ճարտարութեամբ կրնայ իր արցունքէն ալ օգուտ քաղել , և կը հաւատամք թէ նա արցունքը կը սիրէ քանի որ կարող է առատապէս զայն հոսկցնել :

Ծորունակէի

Ազգային գրաշարներէն ՅԱԲԵԹ ԽՕՐԱՍԱՆՃԵԱՆ

որ իշր հեզ և աշխատութե-
րնաշորոքեամբք ամենունն սի-
րելի եղած էր , յետ եռամսեաց
նիշանորոքեան մը իշր մահկա-
նացուն կնքեց երեկ ի հասակի
26 ամաց , ի խոր սուգ ըն-
կովելով իշր քոյրն ազգական-
ներն ու ծանօթները :

Փ Ո Ւ Ն Ջ Ք

Ձգուչայիբ ընտանեցած գայլէ մը , մը-
կըրտուած Հրեայէ մը , և հաշտուած թշնա-
միէ մը :

Շուէտի Գրիստինէ թագուհին սապէս
կըսէր , « Իբիկ մարդիկը կը սիրեմ , ոչ թէ է-
րիկ մարդ ըլլալուն համար , այլ կին չ'ըլլա-
նուն համար :

Կսուքի մը առջեւի կողմէն վախցիր , կու-
զի մը ետեւէն , իսկ կրօնաւորի մը ամեն
կողմէն :

Աստուած իւր կանխատեսութեամբ չուղեց կիներուն մօրուք տալ, վասն զի անոնք նաև ամիլուելու ժամանակ չպիտի կրնային լռել:

Սպասելը, էշերու առաքինութիւնն է:

ԿԵՍ ԴՈՂ

ԱԶԴԱՅԻՆ ՄԱՄՈՒԼ

Բօլի պըռէսան և ինթէլիգենցիան փոխանակ զխօլաստիական անպէտ վիճաբանութիւնների, լաւ կանէր եթէ թէխնիկական հարցերով զբաղուէր:

ՄՇԱԿ

Դպրոցատիրաց-Արեւելեան ընկերութեան հետեւեալ հաշուէկիւղը զոր ասկից ամիս ու կէս առաջ հրատարակեցին մեր մեծարդոյ պաշտօնակիցները, ճշգրութիւնը ստուգելով մեք եւս այսօր կը հրատարակեմք:

ՄԱՍԻՍ

Խուժդուժ հեռագիրներ մեր լսելեաց թմբուկները կը պայթեցնեն Աւարայրի դառնաղէտ տառապանաց դուժերովը, արեան դետեր հոսեն, դիակ սպանելոց մարդապոյ բարձրանան:

ՓՈՒՆՁ

Վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ:

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Հայոց տառապանքներու միակ դարմանը Ս. Գրոյ ընթերցման և Տիրոջ խօսքերուն մէջ կը կայանայ:

ԱՌԻՏԸԲԵՐ

Հանգիսիս մամուլը դրված ատեն իմացանք որ առ Ազգի իւր բաղմամբայ ծառայութիւններովն հանրածանօթ ոսկերիչ Մեղքիսդեկ էֆէնտի Տ. Եղիազարեան Մեղիքեան, Մեղիքեան Եղիազար էֆէնտի հայրն, երէկ իւր մահկանացուն կնքեց: Յուշարկաւորութեան հանդէսը վաղը պիտի կատարուի ի Դու.մ գարու:

Ա. ԱԶԱՏԱԽՈՀԵԱՆ

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ (Փ Ո Ր Ձ)

Ն Ա Խ Ա Բ Ա Ն

Ա. Բննադատութիւն և Հայ-Քրիստոսաւոր-Գրականութիւն և Հայ-Մամուլն ի Կ. Պօլիս:
Բ. Արդի Հայերէնն. Օտեան և Մինաս-Չերազ-Փիլանցական աշխարհաբառ:
Գ. Բացասական և դրական իմաստասիրութիւն-Վօլդէռ և Լիտուէ:

Լ-Յ-Լ-Յ

Կը ծախուի Գրավաճառաց քով:

ՕՐԱՑՈՅՑ Տ. ԵՐԵՄԻԱՅԻ. — Գին 1 շուրուշ մէճիտ:

ՕՐԱՑՈՅՑ ԴՐԱՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ. — Գին 1 շուրուշ մէճիտ:

ՕՐԱՑՈՅՑ Ս. ԵՐՈՒՄԱՂԻՄԱՅ. — Գին 1 շուրուշ մէճիտ:

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ ՉԴՐԴԱՐԵԱՆԻ. — Գին 2 շուրուշ մէճիտ:

Կը ծախվին ամեն գրավաճառներու քով և Զարդարեան վաճառատունը:

Լոյսը լրագրավաճառաց և սուճի Պօղոս աղային քով ծախվելէն ետքը կը գտնուի նաև Ս. Դուկասեանի դրատունը, Եէնի ճամի Զիլնիկըրէր ճատտէսի թիւ 2:
Օրթագիւղ ծխավաճառ Պօղոս աղայի խանութը:

Գին 1 զըշ. արծաթ

Լրագրոյս գրասենեակը Ծրանսերէնի տնամարակալութեան դասեր կ'աւանդուին դահացոյցի պայմաններով:

ԱՐՏՕՆԱՏԵՐ

Հ. Վ. ԴԻՄԱԳՍԵԱՆ

ԽՄԱԳԻՐ

ԽՄԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԵՆ

Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

Յ. Ռ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ԳԱՎԱՖԵԱՆ

Կ. Պօլիս. Մահմուտ-փաշա. Գիւլքի-խան թիւ 7.